

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Tredje Behandling af Forslag til Lov om Bidrag af Statskassen til Amtsrepartitionsfondene.

(2den Behandling findes i Tidenden, Sp. 4501 ff.).

Der var intet Ændringsforslag stillet.

Lovforslaget som Helhed fattes under Forhandling.

Brandes: Jeg ønsker, inden denne Sag forlader Folketinget, at gøre nogle faa Bemærkninger endnu til den. Jeg beklager ganske vist først og fremmest den Form, den har faaet, og jeg vilde ønske, at man ved tredje Behandling var gaaet en anden Vej; men der er ingen Mulighed for at komme tilbage hertil, medmindre Landstinget skulde optage de Anstuelser og give dem Form i Ændringslag, som her ere komne til Orde i Folketinget med Hensyn til Fordelingen, med Hensyn til, at dette Beløb, man her ønsker uddelt, ikke alene skulde komme Amtskommunerne til gode, men alle Landets Kommuner. Smidlertid skal jeg ikke udtale mig nærmere herom. Vi have jo debatteret det, og det vilde være ørkesløst at komme ind paa det nu. Men jeg og jeg tror mange andre have set i dette Lovforslag det betydeligste og vigtigste af de Lovforslag, som i sin Tid fremkom med en vis Pomp som en Række af Agravforslag, der særlig skulde imødefomme baade den store Forenings Krav, som var oprettet her i Landet, og ogsaa de mange Krav, som kom fra Enkeltmand, med Hensyn til den Nødstilstand, som skulde herske her til Lands. Her var da i dette Forslag Penge, virkelige Penge, som skulde uddeles, og selv om man fra Regeringens Side og fra anden Side har udtalt, at man mente, disse Penge ikke vilde faa synderlig stor Betydning for enkelte af dem, som fik dem, og selv om man mente, at de ikke kunde, selv med deres hele Beløb, gennemgribende hjælpe paa det, man vilde hjælpe, saa var dog her noget, som man kunde sige var en Gerning fra Folketingets Side, noget, som virkelig imødefom de Ænster, der vare stillede. Men efter de Udtalelser, der ere faldne fra den høje Regerings Side, forekommer det mig yderst tvivlsomt, om her virkelig vil komme en Hjælp ud af dette Forslag. Det forekommer mig, at den højtærede Indenrigsminister stillede sig over for hele den tekniske Side af Forslaget fuldkomment afvisende, hvad jeg meget beklager.

Men jeg synes heller ikke, at den højtærede Finansminister, som ikke er til Stede i Dag, og som altsaa nu synes at betragte denne Sag som sig ganske uvedkommende, stillede sig synderlig mere velvillig end Indenrigsministeren. Jeg ved vel, at den højtærede Finansminister gav et Haab, et Haab, som jeg syntes, den ærede Ordfører (Neergaard) lagde en vis Vægt paa, nemlig dette, at selv om her var Tale om den kommende Finanslov, og selv om Finansministeren stillede sig saaledes, at han ikke mente, at det i Forslaget forlangte Beløb kunde afholdes af denne Finanslov, som var for det næste Aar, saa mente han, at der kunde være en Mulighed for, at man kunde optage Sagen paa den Maade, at Beløbet skulde tages af det forrige Aars Finanslov. Det lagde den ærede Ordfører en vis Vægt paa og mente, at her i alt Fald var et Forhandlingsgrundlag. Jeg kan godt forstaa det og deler for saa vidt den ærede Ordførers Betragtning, som det er rigtigt, naar der overhovedet skal komme noget ud af Sagen, saa ikke at afvise noget, som kunde komme frem ogsaa fra Regeringens Side. Men naar man ser hen til, hvorledes den høje Regering har forvaltet Landets Finanser — jeg taler ikke om det i Almindelighed, men saaledes som det har stillet sig over for det enkelte Aars Finanslov — saa er Forholdet dette, at der hvert Aar har været Understud og et meget betydeligt Understud fra den høje Regerings Side, som har haft den Fordel selv at lægge Budgettet, hvad den ærede Ordfører ved lige saa godt som jeg, som ikke har været bunden ved nogen Afstemning i dette Ting eller ved nogen Rigsdagsbeslutning. Den har selv laet Budgettet, og alligevel har der været Understud. Jeg ser det saaledes, at der under den nuværende Finansminister, hvis Princip for Statsforvaltning vi kende, ikke er megen Udbygning til, at der overhovedet skal fremkomme et Overskud paa Finansloven, naar der ikke fra Folketingets Side er en saadan Magtstilling, at vi kunne trænge Regeringen ind paa ordinære Finanslove, og naar ikke vi saa at sige egentlig staa over for en anden Regering end den nuværende. Jeg anser derfor det, der er fremkommet fra den højtærede Indenrigsministers Side, for mindre betydende, end den ærede Ordfører vilde gøre det til. Jeg vilde ønske, at hans Forventning derom kunde have nogen virkelig Realitet, men jeg ser ikke, at den ærede Ordfører med det Skøn, han ligesom jeg maa have over, hvorledes Finanjerne have været styrede i en Aarrække, kan tro, at det var andet end en